

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ
В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»**

**Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

ПОЛТАВА 2024

УДК 657

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін:
Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції.
31 жовтня 2024 р., м. Полтава, / Полтавський державний аграрний університет.
Полтава: ПДАУ, 2024. 1495 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: **КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ** – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: **ЛЕГА ОЛЬГА** – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗАЙЦЕВ ЮРІЙ - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ХОМИН ПЕТРО – д.е.н., професор, професор кафедри обліку та аудиту Тернопільського національного університету ім. Івана Пулюя

АРАНЧІЙ ДМИТРО - к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

СКИБА ГАННА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового Інституту управління, економіки та бізнесу «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

СТАМАТ ВІКТОРІЯ - к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївського національного аграрного університету;

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

© Автори, 2024

© Кафедра обліку і оподаткування, 2024

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

ШАФОРЕНКО ІГОР, здобувач PhD
ЗАЙКА СВІТЛАНА, к.е.н., професор,
професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків

ЕКСПЕРТНА АНАЛІТИКА ЯК ОСНОВА ОБҐРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Прийняття обґрунтованих рішень є невід’ємною складовою управлінської діяльності, оскільки воно спрямоване на досягнення бажаних результатів шляхом впливу на об’єкти управління. Цей процес визначається необхідністю вирішення конкретних проблем, що виникають у функціонуванні підприємства.

Основою для ухвалення ефективних рішень є наявність аналітичної інформації, яка допомагає керівникам розробити план дій для подолання проблем і досягнення поставлених цілей.

Важливу роль у цьому процесі відіграє експертна аналітика, яка забезпечує керівництво необхідною інформацією. Вона збирає, обробляє та зберігає інформацію, роблячи її доступною для подальшого використання при обґрунтуванні управлінських рішень. Завдяки цьому експертна аналітика допомагає керівникам оцінити поточний стан підприємства, ідентифікувати проблеми та визначити шляхи їх вирішення на основі достовірних і актуальних даних [3].

Експертна аналітика є важливим інструментом у процесі прийняття управлінських рішень, надаючи керівникам необхідну інформацію для обґрунтованого аналізу та вибору напрямків розвитку підприємства. Це підхід, що поєднує глибоке дослідження даних, знання фахівців та аналітичні методи обробки інформації, дозволяючи виявляти важливі закономірності, прогнозувати зміни та приймати оптимальні рішення в умовах невизначеності.

Основною метою експертної аналітики є забезпечення об’єктивної та всебічної оцінки поточного стану підприємства та ринку, де воно функціонує. Це включає аналіз внутрішніх процесів підприємства, дослідження ринкових умов, вивчення дій конкурентів та виявлення можливих ризиків із боку зовнішнього середовища. Використання сучасних аналітичних технологій дозволяє керівникам робити висновки на основі точних прогнозів і фактичних даних.

Однією з важливих переваг експертної аналітики є її здатність інтегрувати різноманітну інформацію з багатьох джерел, таких як фінансові показники, дослідження ринку та внутрішня звітність підприємства. Це дозволяє використовувати її для підготовки планів розвитку, оптимізації використання ресурсів та підвищення ефективності операційної діяльності [1-2].

Крім того, експертна аналітика сприяє створенню систем попередження про можливі проблеми, які можуть вплинути на ефективність підприємства та вивчає причинно-наслідкові зв’язки його діяльності. Цей підхід дозволяє не лише отримувати дані про поточний стан підприємства, але й робити прогнози щодо його майбутнього розвитку. Також на основі аналітичних даних можна

виявляти нові можливості для розвитку та впровадження інновацій, що робить експертну аналітику важливим інструментом у процесах управління.

Отже, ефективність управлінського рішення значною мірою залежить від того, наскільки воно є виваженим і обґрунтованим. Основним фактором, що визначає рівень обґрунтованості рішення, є якість інформації, яку спирається керівництво. Для цього підприємству необхідно мати належним чином сформовану інформаційно-аналітичну систему, яка забезпечує своєчасний збір, обробку та надання даних для прийняття рішень. Така система дозволяє керівникам отримувати всебічну, точну та актуальну інформацію, що сприяє прийняттю раціональних і ефективних рішень.

Якщо ж інформаційно-аналітична система не належним чином сформована або функціонує неефективно, управлінські рішення стають суб'єктивними. Вони можуть базуватися на особистому досвіді, інтуїції та знаннях окремих керівників, що знижує рівень їх точності. Такий підхід створює ризик прийняття рішень, які не враховують реальні умови та можливості, що може негативно вплинути на ефективність діяльності підприємства.

Використання ж науково-обґрунтованої аналітичної інформації, навпаки, дозволяє зменшити кількість можливих альтернатив та сфокусувати увагу на найоптимальніших варіантах. Це дає змогу врахувати всі наявні можливості й умови, знизити ризики та підвищити рівень об'єктивності прийнятого рішення. В результаті, такий підхід сприяє підвищенню якості управління, що, в свою чергу, позитивно впливає на досягнення бажаного рівня ефективності підприємства.

Таким чином, експертна аналітика є основою обґрунтованого прийняття рішень, адже вона забезпечує керівників не лише даними, але й аналітичними інструментами, які дозволяють глибше зрозуміти ситуацію та знайти найбільш ефективні шляхи вирішення управлінських завдань.

Список використаних джерел:

1. Svitlana O. Zaika, Oleksandr V. Hridin, Yuliia M. Sahachko. The essence of expert analytics as a basis for managerial decision-making in operational management. *Економіка розвитку систем*. 2024. Т. 6. Вип. 1. С. 76-83. DOI: <https://doi.org/10.32782/2707-8019/2024-1-8>.
2. Заїка С.О., Сагачко Ю.М., Грідін О.В. Експертна аналітика як інструмент прийняття управлінських рішень в операційному менеджменті. *Progressive opportunities and solutions of modern scientific potential: XLI International scientific and practical conference (October 02-04, 2024. Toronto, Canada)*. Toronto, Canada. 2024. P. 53-55.
3. Костенко О.М. Обґрунтування управлінських рішень з врахуванням якості інформаційно-аналітичної системи менеджменту. *Облік і фінанси АПК*. 2012. Вип. 3. С. 146-149.

